

**Samræmt námsmat
(skilgr. eru ólíkar)**

**Lausleg samantekt og dæmi frá nokkrum
löndum**

**Sverrir Óskarsson
sviðsstjóri matssviðs**

Tilhögun - framkvæmd

Hér er dregin upp einfölduð mynd af athugun á tilhögun samræmdra prófa í nokkrum nágrannalöndum.

Framkvæmt í ágúst – september 2018.

Samanburður er vandasamur

- Aldur, bekkir og námstími
- Eðli, tilgangur og hlutverk prófa eru ólík
- Fyrirlagnartími – staður og stund
- Prófgreinar – námsgreinar
- Hvað í námsgreininni er verið að prófa ...
- Fjöldi prófa og prófatími
- Rafræn / pappír
- High stake – low stake = þýðir þetta það sama fyrir nemendur - afleiðingar
- Menntakerfið í víðara samhengi
- Rafræn prófakerfi og próffræðilegir eiginleikar ólíkir
- CAT próf og ólíkar tegundir
- Hverjir semja prófin og hverjir sjá um fyrirlögnina
- Kostnaðarþættir – t.d. vegna gerð prófatriða og úrvinnslu.
- Birting niðurstaðna
- Á hvaða formi fá nemendur sínar niðurstöður (tölur, bókstafir, umsögn)
- Tenging við námskrár - ólíkar námskrár
- Hvaða vitsmunalegu bætti og „dýpt“ eru prófin að meta
- Fleira ....

Danmörk

- Nationale test (próf í 2. til 8. bekk) og Folkeskolensprover (afgangsprove í 9. og 10. bekk)
- Notast við aðlöguð próf – svokölluð Cat próf – Rafræn próf
- Mörg próf – ákveðnir gluggar. Próftími er ca. klukkutími
- Prófað úr mörgum námsgreinum (danska/lestur, stærðfræði, enska, landafræði, líffræði, eðlis-/efnafræði)
- Reynt að brjótast inn í rafræna kerfið reglulega – Próftaka hefur misfarist hjá skólum.
- Verja kringum 220 miljónum ísl kr. árlega í tölvuhlutann – segja kosta mikið að ráða háskólaþólk og fá reynda kennara til að fara yfir prófin.
- Segja mikla orku og fjármuni hafa farið í að kynna prófin og uppbyggingu þeirra en árangur undir væntingum.
- Niðurstöður ekki opinberar – nema fyrir menntayfirvöld og sveitarfélög (foreldrar og nemendur geta séð sum prófin).
- Kennrarar ekki full sáttir við prófin – finnst erfitt að skilja niðurstöður út úr CAT prófum.

Årshjul – teknisk planlægning

Nationale test

- Frivillig test i oktober – november
- Opgaveafprøvning i januar
- Obligatorisk og frivillig test i marts – april (opsamling i maj/juni)

Folkeskolens prøver

- Frivillige prøver og sygeprøver i december (fra 2018)
- Prøver i maj

84 produktioner i 2017/2018 (84 individuelle test eller prøver)

Obligatoriske nationale test

Fag og klassetrin	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Dansk, læsning	X		X		X		X
Matematik		X			X		X*
Engelsk			X*			X	
Fysik/kemi							X
Biologi							X**
Geografi							X**

*Testene bliver tilgængelige og obligatoriske i skoleåret 2017/18.

**Testene bliver frivillige fra skoleåret 2017/18.

Brug af testresultater

- Kommunalbestyrelsen og skolelederen får oplyst den enkelte skoles testresultater set i forhold til det samlede landsresultat. Heri skal indgå en vurdering af skolens testresultater set i forhold til elevernes sociale baggrund.
- Ansatte m.fl., der virker ved skoler, der modtager oplysninger om testresultater og testopgaver, er med hensyn til disse oplysninger undergivet tavshedspligt.
- Udveksling af testoplysninger afhænger af, om de pågældende medarbejdere har brug for oplysningen i deres arbejde. Fx i forbindelse med teamsamarbejde. Skolelederen vil også altid kunne få alle de omhandlede oplysninger.
- Bruges også meget til statistik og forskning

Ugentlig

Få nyt fra

 Ved t
accept
perso

Indtast

Adaptive test er dyre – og dårlige for lærerne

Af: Karen Ravn

Som det eneste land i verden har Danmark et nationalt testsystem for hele folkeskolen, der bygger på det såkaldte adaptive princip. I en evaluering af principippet påpeger professor Peter Allerup, at det giver de svage elever en tryggere og rarere testsituation. Men at adaptive test er langt dyrere end almindelige test og gør det meget, meget sværere for lærerne at bruge testresultaterne fremadrettet.

Kritik af de nationale test

- For og mod test i folkeskolen
- Opgaverne for svære?
- Bør man teste elever helt ned på 2. klassetrin?
- Kan testresultaterne anvendes formativt og som et pædagogisk værktøj?

Svíþjóð

- Í Svíþjóð eru haldin ákveðin landspróf.
- Í 3. bekk eru tekin stærðfræði og sænska (móðurmál), í 6. bekk er prófað úr sænsku, stærðfræði og ensku og í 9. bekk er prófað úr sænsku, ensku og stærðfræði. Opinn rammi með fyrirlögn.
- Nemendur dregnir út til að taka próf í líffræði, eðlisfræði, efnafræði, landafræði, sögu, trúabragðafræði og félagsvísindum.
- Nú er í gangi yfirlit yfirfærsla á prófum yfir í rafrænt kerfi, t.d. eiga nemendur að skila ritverkefnum á stafrænu formi.
- Svíar ætla sér 5 ár til að þróa rafræn próf.
- 20 til 80 mínútna próf (fer eftir prófum og aldri).
- Niðurstöður eru birtar fyrir sveitarfélög og ríkið.
- Niðurstöður prófanna hafa ákveðna þýðingu fyrir nemendur í 9. bekk.

Finnland

- Ekki samræmt námsmat fyrir nemendur í grunnskóla.
- Reglulegt og fjölbreytt námsmat er til staðar í grunnskólum (símat og próf). Sterk endurgjöf til foreldra um stöðu nemandans.
- Náms- og starfsráðgjöf er öflug.
- Það eru samræmd próf í framhaldsskóla, sem hefur mikla þýðingu fyrir nemendur. Þetta er stórt próf úr mörgum greinum og hefur grundvallar þýðingu fyrir nemendur og þeirra val á háskólanámi.
- Prófin eru lögð fyrir á pappír en eru á leið í rafrænt form (byrjað á heimspeki og slíkum greinum en stærðfræði verður síðust í rafrænni innleiðingu).
- Háskólar hafa reyndar einnig aðra möguleika – t.d. eigin inntökupróf.
- <https://www.ylioppilastutkinto.fi/en/>

Bretland

- Nemendur gangast undir samræmd próf á lykilstigum 1, 2 og 4.
- Mörg próf í fjölbreyttum námsgreinum.
- Geta verðið frá 15 til 60 mínútur
- Prófin eru flest opin fyrir alla eftir fyrirlögn. Ný próf saminn og talsverður kostnaður vegna þess.
- Mikil vinna og kostnaður kringum úrvinnslu prófanna.
- Fram til 2008 voru einnig próf í lok lykilstigs 3 en þá voru þau lögð niður.
- Prófin sem lögð eru fyrir á fyrstu tveimur stigunum eru svokölluð Standard Assessment Test eða SATs í daglegu tali.
- Prófin sem lögð eru fyrir á fjórða stigi eru kölluð General Certificate of Secondary Education eða GCSEs í daglegu tali.
- Prófin eru nær eingöngu lögð fyrir á pappír en nemendur með sérþarfir geta þó nýtt sér tölvur við úrvinnslu.
- Hlutverk prófanna og þýðing fyrir skóla og nemendur er mismunandi. Sum próf eru endurgjöf beint til nemenda en sum eru beint notuð til að raða skólum í tiltekna röð eftir árangri.

Ofsted inspectors to move away from exams results focus

By Hannah Richardson
BBC News education and social affairs reporter

⌚ 11 October 2018 | 🗃

f Share

GETTY IMAGES

Exam results and grades will no longer be the key focus of Ofsted inspections in England, under new plans.

Ofsted chief inspector Amanda Spielman says the focus on performance data has narrowed what is taught in schools.

Skotland

- Próf lögð fyrir á ólíkum aldri og í mismunandi námsgreinum
- Ákveðin sveigjanleiki í fyrirlögn og ákvörðun um fyrirlagnartíma
- Aðlöguð próf og lögð áhersla á skýra endurgjöf til kennarans (ákveðnir vísar)
- Rafræn próf – taka innan við klukkutíma
- Nemendur eiga ekki að æfa sig – á að vera hluti af kennslu
- Niðurstöður eru ekki beint birtar opinberlega – áhersla á birtingu fyrir kennara og skóla (síðar birt til sveitarstjórna og ráðherra)
- Ekki ætluð til samanburðar á skólum og lítill ónægja virðist vera með námsmatið (úr orðræðu af FB hóp kennara í Skotlandi)

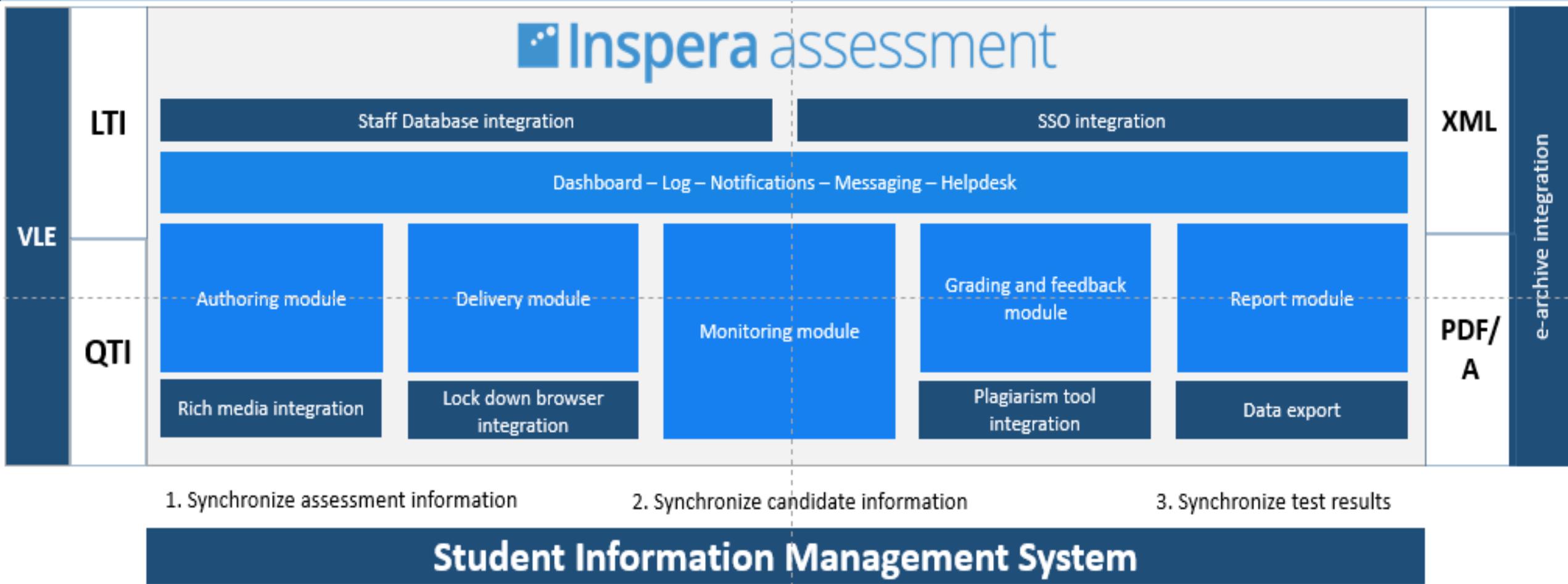
Ontario - Kanada

- Prófin eru mismunandi á milli árganga – próf í 3. bekk, 6. bekk, 9. bekk og 10. bekk.
- Prófin eru skylda og eru öll á pappír.
- Prófað úr stærðfræði, tungumálum og fleiri námsgreinum
- Eiga að vera leiðbeinandi próf og endurgjöf en ekki eiginlegt lokamat. Nema prófið í 10. bekk sem er tengt útskrift.
- Fyrirlögn gegnum ákveðin glugga (nokkra daga) í nokkrum hlutum.
- Niðurstöður sendar skólum/skólanefndum. Gefin út samantekt af niðurstöðum sem er opinber.
- Nýleg skýrsla á vegum ríkisstjórnar - talsverð gagnrýni á uppbyggingu og innihald prófanna.

Noregur

- Margar tegundir miðlægra prófa (dæmi: Kartleggingspröver (greinand), Læringsstöttende pröver (mat til leiðsagnar), Karakterstöttende pröver (styðja við einkunnargjöf og lokamat)).
- Samræmd könnunarpróf, Nasjonale prøver, eru lögð fyrir alla norska nemendur í 5., 8., og 9. bekk grunnskólans í Noregi.
- Prófað er í móðurmálinu, stærðfræði og ensku (9. bekkur tekur reyndar ekki enskuprófið).
- Tilgangur prófanna er meta hvort nemendur hafi tileinkað sér þá þekkingu og færni sem ætlast er til samkvæmt aðalnámskrá – en líka endurgjöf til nemenda.
- Niðurstöðurnar eiga að gefa nemendum, aðstandendum, sveitarfélögum, yfirvöldum og rannsakendum gagnlegar upplýsingar um stöðu mála, bæði árganga miðað við aðra og fyrir einstaklinginn sjálfan.
- Prófin verið rafræn frá árinu 2007 - notast við prófakerfi frá Inspera.

Gott kerfi kostar ....

Add New Question

Primary language: English

Multiple
ChoiceMultiple
Response

Text Entry

Numeric
Entry

Math Entry

Inline
Choice

Essay

Upload
Assignme...

True / false

Matching /
pairing

Composite

Program...

Math
WorkingDrag and
drop

Hotspot

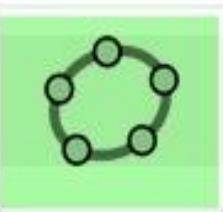
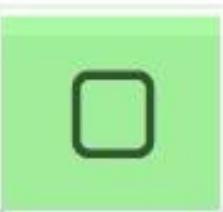
Document

Oral /
Sketch

Text Area

Geogebra

Form

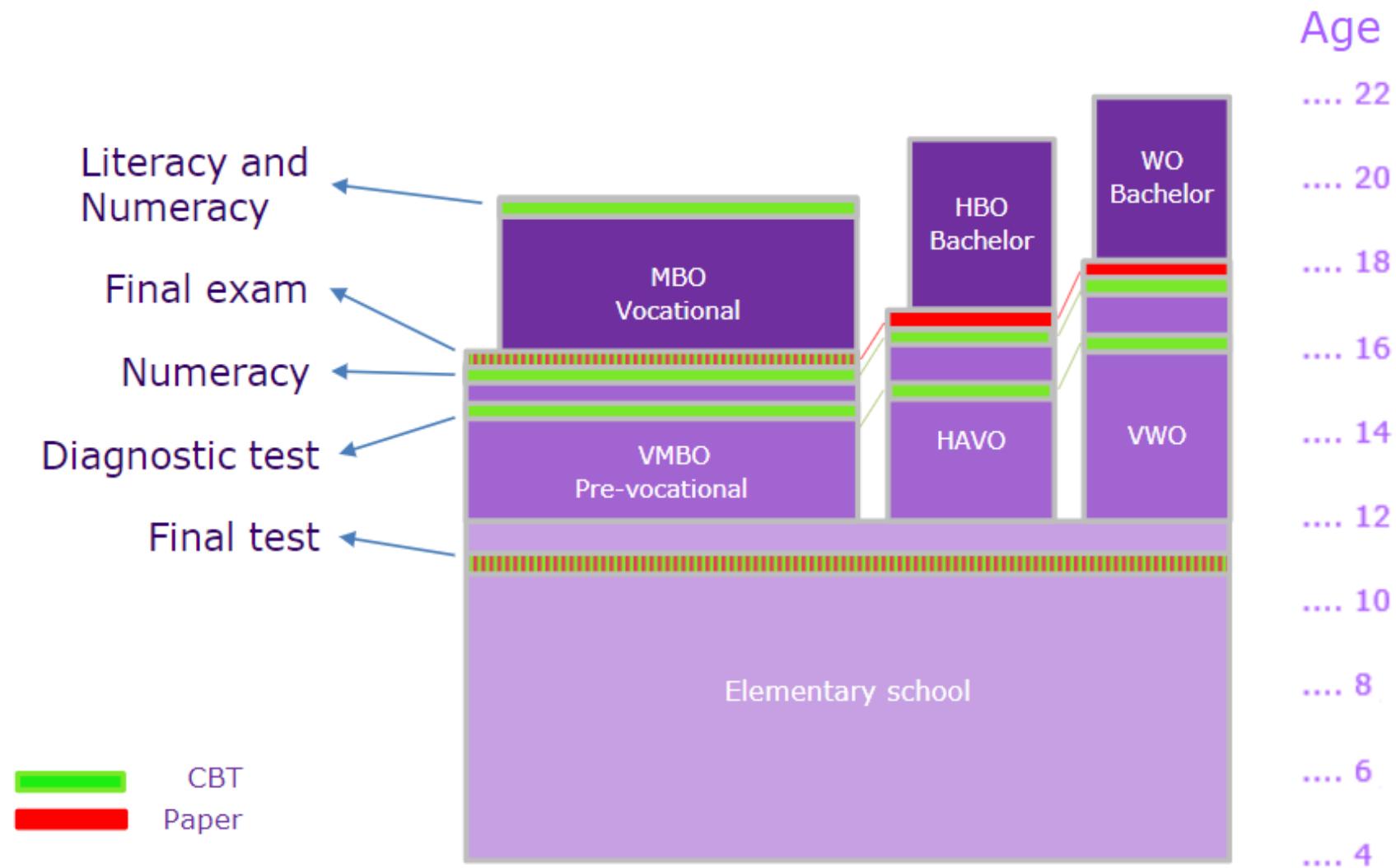
<https://inspera.atlassian.net/wiki/spaces/KB/pages/56426852/Question+Types>

MENNTAMÁLASTOFNUN

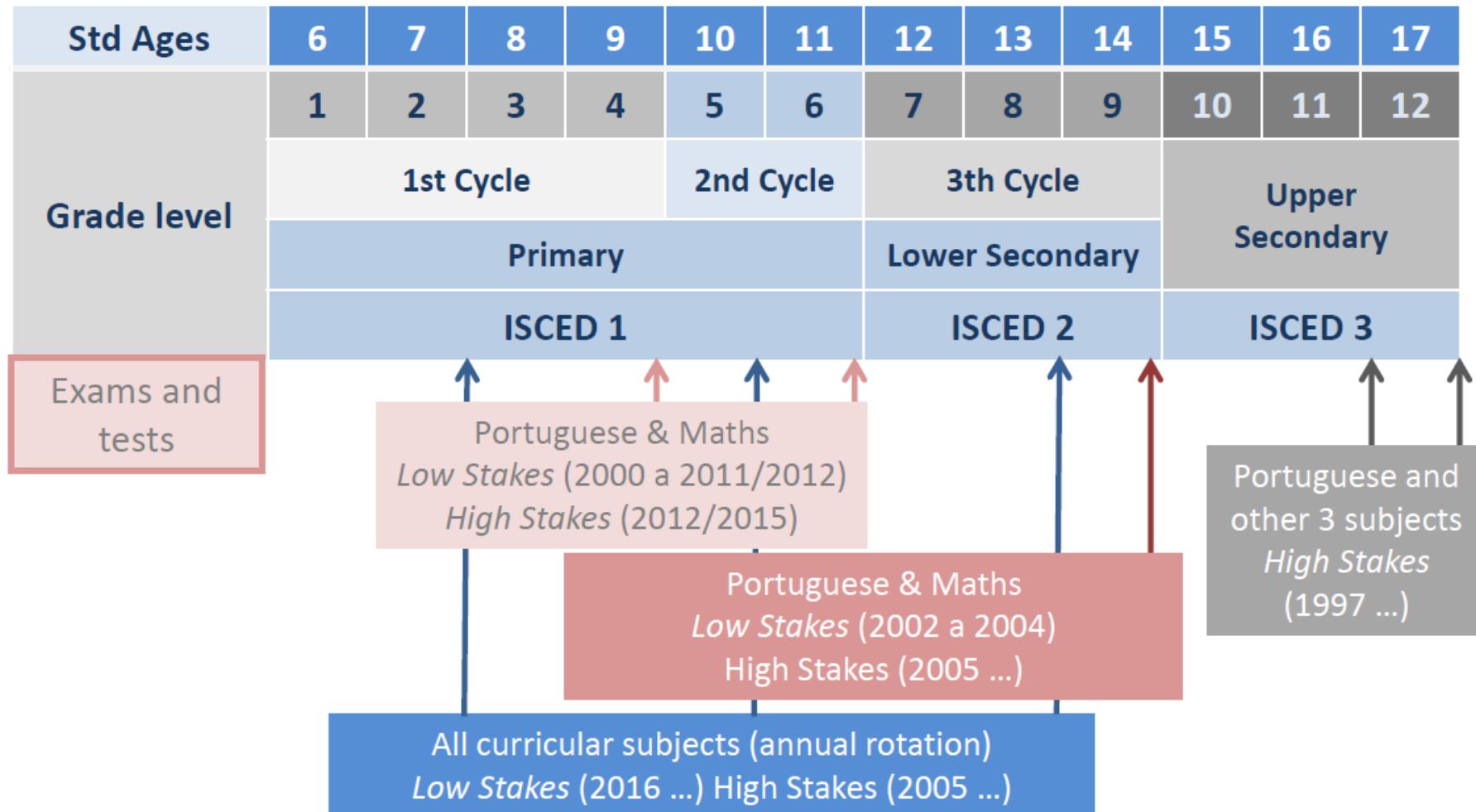
Holland

NATIONWIDE TESTS AND EXAMS IN THE NETHERLANDS

Large scale
exams and tests

IAVE

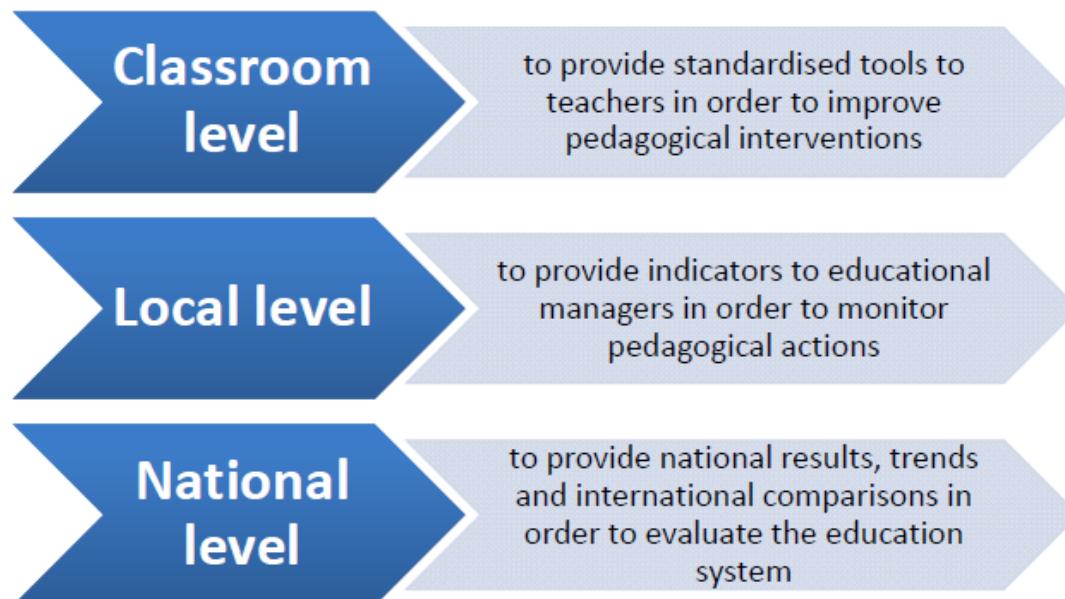
Annually ≈ 150 Exams/tests | ≈ 3000 items

Frakkland –
matstæki með
mismunandi
tilgang

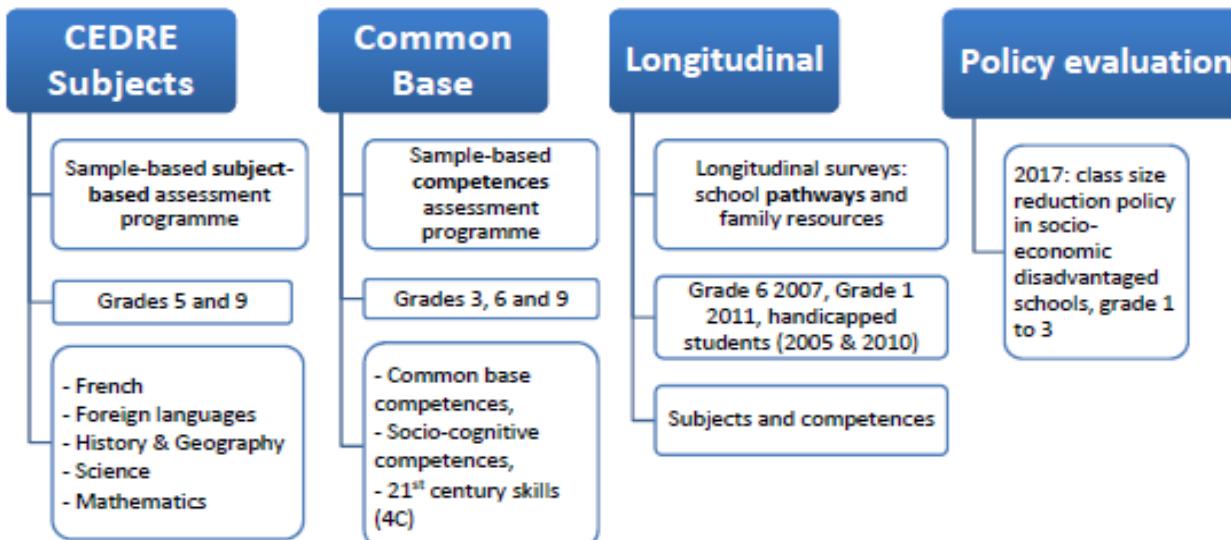
DEPP and student assessment

DEPP is the **Department of Statistics** of the Ministry of Education

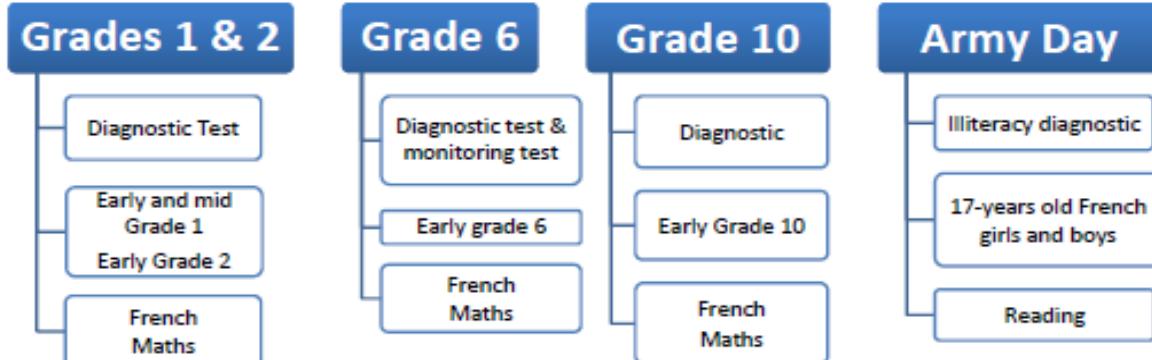
DEPP leads many standardised assessment programmes
3 levels – 3 Objectives

National surveys

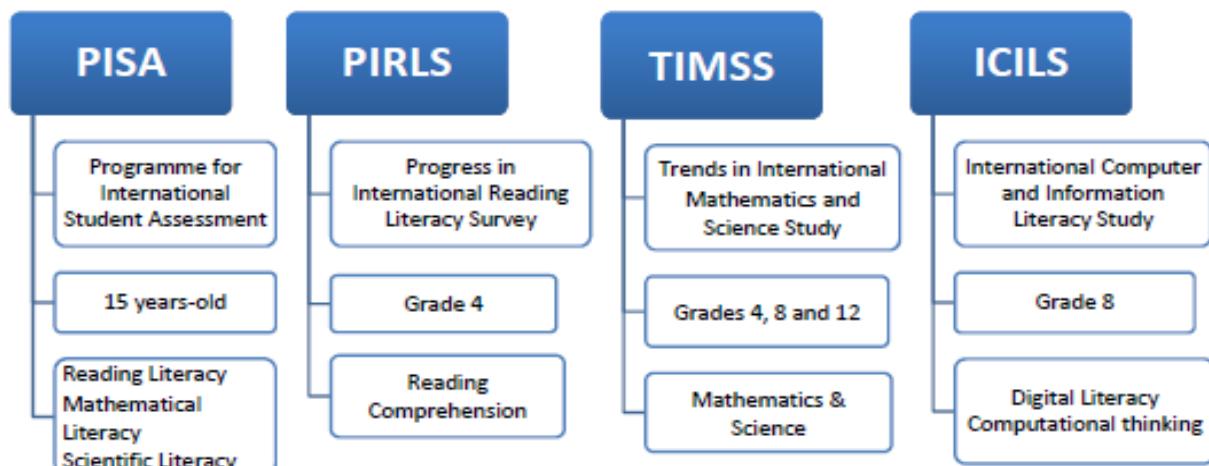

Nation-wide assessments

Dæmi um prófin í Frakklandi

International surveys

Ályktanir - hér er tillaga ...

- Flest lönd eru með samræmt námsmat – það eru einstaka undantekningar
- Tilgangur prófanna er ólíkur - verið að veita endurgjöf til nemenda/foreldra, kennara og skólayfirvalda með mismunandi hætti
- Segja prófin ná að spegla markmið námskrár en ekki ljóst hversu vel það tekst hjá hverju landi
- Flest lönd eru að þróa rafrænar lausnir - gefa sér 5 til 8 ár í ferlið. Pappír er í notkun á mörgum stöðum en fækkar
- Samræmda námsmatið hefur beinar afleiðingar fyrir nemendur í mörgum löndum - ákveða möguleika á skóla og frekar nám
- Sum lönd eru komin með meira einstaklingsmiðuð próf og prófabanka – umræður um gæði ekki minnkað
- Sum lönd eru að þróa prófin í átt að meiri sveigjanleika í fyrirlögn og þróa ný form – mæta betur þörfum skóla og áhersla á leiðsagnarmat
- Birting prófa og niðurstaðna er mismunandi. Stundum áhersla á endurgjöf til nemenda og sveitarfélaga, án opinberrar birtingar. Stundum er bannað að bera skóla beint saman en stundum er það markvisst gert.
- Flest lönd með mikla sérfræðiþekkingu og margir aðilar koma að ferlinu – háskólar, kennrarar semja, tölvufyrirætki og margir sérfræðingar
- Flest lönd með fjölbreyta nálgun í prófatriðum (fjölvalssprungar, ritun, þrautalausnir ofl.)
- Kostnaður við prófin virðist vera mikill - talað um að rafræn próf hafi aukið hagkvæmni en ekki staðfest ...
- Líflegar umræður innan landa um kosti/galla og áhrif á skólastarfið.
- Samanburður er vandasamur ....